стэрства і рэжысуры культурных праграм,прынцыпы арганізацыі і метады ажыццяўлення гульнявой, конкурсна-забаўляльнай, пазнавальнай дзейнасці. У працэсе практычных і індывідуальных заняткаў студэнты авалодваюць навыкамі адбору зместу культурных праграм, засвойваюць асновы мастацтва слова, песні, танца, вывучаюць методыку арганізацыі разнастайных культурных праграм для дзяцей і падлеткаў ва ўмовах соцыуму.

4. Асаблівасці методыкі выкладання заключаюцца ў тым, што вывучэнне раздзелаў ажыццяўляецца паэтапна. Гэта абумоўлена адзінай мэтавай установкай, прычым кожны этап павінен дапамагаць фарміраванню вызначаных прафесійных рысаў сацыяльнага педагога:

- індывідуальнага майстэрства валодання жывым словам, пластыкай цела, элементамі акцёрскага мастацтва (раздзелы, прысвечаныя культуры мовы, танцу, выканальніцкаму трэнінгу);
- уменняў і навыкаў эфектыўнага вырашэння задач арганізацыі культурнай дзейнасці ў вольны час ва ўмовах соцыуму (раздзелы, прысвечаныя асновам сцэнарнага майстэрства і рэжысуры, арганізацыі гульнявой, конкурсна-забаўляльнай, пазнавальнай дзейнасці).

5. Веды, уменні і навыкі, якія засвоены студэнтамі ў працэсе вывучэння раздзелаў курса, павінны ў інтэрпрэтаванай форме праявіцца як якасці асобы сацыяльнага педагога пры вывучэнні "Практыкума па драматургіі і рэжысуры культурных праграм па арганізацыі вольнага часу". На занятках па ім трэба прадэманстраваць:

- веданне асноў сцэнарнага майстэрства і рэжысуры;
- валоданне прыёмамі і метадамі пастановачнай работы;
- навыкамі эфектыўнай арганізацыі вольнага часу і падрыхтоўкі культурных праграм для яго правядзення;
- уменне спалучаць у сабе якасці педагога, выхавацеля дзяцей і падлеткаў і арганізатара іх культурнай дзейнасці ў вольны час.

6. Істотнай асаблівасцю курса з'яўляецца тое, што ён арганічна звязаны з цыклам сацыяльна-педагагічных дысцыплін, якія дазваляюць студэнтам у рэальнай грамадскай практыцы праяўляць педагагічнае майстэрства і прафесійныя арганізатарскія здольнасці.

Гуд Н.І.
ст.выкладчык

АСАБЛІВАСЦІ ВЫКЛАДАННЯ ПРАДМЕТА "КАЛЯНДАРНА-АБРАДАВЫЯ СВЯТЫ" Ў НАВУЧАННІ САЦЫЯЛЬНЫХ ПЕДАГОГАЎ

Сучасныя тэндэнцыі развіцця тэорыі і практыкі выхавання адлюстроўваюць хуткае ўзрастанне ролі сацыяльнай педагогікі, пошук шляхоў абнаўлення сістэмы выхавання дзяцей і моладзі.

Найбольш рэальнае і перспектыўнае выйсце з крызіснай сітуацыі бачыцца ў актывізацыі ўзаемасувязей сацыяльнага педагога з сям'ёй.

У распрацоўцы зместу, адбору формаў і метадаў дапамогі сям'і ў выхаванні дзяцей і моладзі ў сучасных варунках студэнтам дапаможа курс "Каляндарна-абрадавыя святы", у які ўваходзіць раздзел "Беларуская абрадавая кухня".

Ва ўсе часы галоўную ролю ў выхаванні дзяцей адыгрывала сям'я, дзе дзіця пазнавала наваколыны свет, фарміравалася як асоба. Якім чалавекам яно вырасце, у першую чаргу залежыла ад бацькоў, ад таго, як складаліся сямейныя адносіны. У кожнай сям'і былі свае прынцыпы выхавання, у аснове якога ляжала перадача духоўнай і працоўнай спадчыны, таму дзеці з маленства прывучаліся да працы. Дзяўчынкі з 7-8 гадоў пачыналі вучыцца прасці кудзелю, гатаваць ежу. Спачатку яны дапамагалі маці, а з 12-13 гадоў умелі ўжо прыгатаваць такія стравы, як вараная бульба, булён і іншыя.

Вялікае месца ў жыцці сям'і займалі традыцыйныя каляндарныя святы і абрады. Выкананне прадугледжаных традыцый абрадавых дзеянняў аб'ядноўвала і збліжала ўсіх членаў сям'і. Нормы і правілы паводзін, парадак выканання абрадаў перадаваліся ад старэйшых да малодшых. Таму шмат увагі ўдзялялася навучанню прыгатавання абрадавых страў, такіх як бабіна каша, студзіна, верашчака, куцця. Асаблівая пашана заўсёды ўдзялялася хлебу, з дзяцінства выхоўваліся пачуцці павагі, беражлівых адносін да хлеба. З ім ішлі на радзіны, у сваты, на вяселле. Таму шмат увагі ўдзялялася навучанню выпякаць хлеб. Кожная маці старалася навучыць сваю дачку добра выпякаць хлеб, гатаваць абрадавыя і традыцыйныя беларускія стравы, ведаць этыкет

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ

Усе гэтыя веды збліжалі і аб'ядноўвалі маці і дзяўчынку, а таксама і ўсіх членаў сям'і, узбагачалі іх унутраны духоўны свет.

Такім чынам, асаблівасці выкладання раздзела "Беларуская абрадавая кухня" ў дысцыпліне "Каляндарна-абрадавыя святы" пры навучанні сацыяльных педагогаў заключаюцца перш за ўсё ў раскрыцці сямейных традыцый у вырашэнні праблемы пераемнасці пакаленняў, працэсу выхавання праз практычны ўдзел дзяцей у культурна-бытавых аспектах падрыхтоўкі свят і абрадаў, што, у сваю чаргу, выхоўвала ў дзіцяці пачуццё неабходнасці захавання, зберажэння і развіцця культурнай спадчыны бацькоў.

Залатар В.А.,
выкладчык

ВЫКАРЫСТАННЕ ТЭАТРАЛЬНЫХ ПРЫЁМАЎ У НАВУЧАННІ САЦЫЯЛЬНЫХ ПЕДАГОГАЎ ПА РАБОЦЕ З ДЗЕЦЬМІ

1. Прымяненне некаторых прыёмаў тэатральнага мастацтва ў навучанні сацыяльных педагогаў абумоўлена тым, што пытанні прафесійнай падрыхтоўкі разглядаюцца ў непарыўнай сувязі з задачамі выхавання якасцей творчай асобы, неабходных сацыяльнаму педагогу ў яго будучай рабоце з дзецьмі. Веданне гэтых прыёмаў дазваляе выкладчыку стварыць сваю гнуткую, дыферэнцаваную методыку навучання.

2. Адной з асноўных умоў развіцця творчых здольнасцей студэнтаў з'яўляецца практыкаванне "назіранне". Неабходна дапамагчы студэнту ў творчай рабоце карыстацца багажом, які назапашваецца ў працэсе вывучэння і пазнання жыцця. Размова пойдзе аб сувязі творчага і навучальнага працэсу з жыццём. Для сацыяльнага педагога ўменне назіраць жыццё, выбіраць найбольш цікавае, незвычайнае - прафесійная патрэбнасць. Практыкаванне "назіранне" мяркуецца як трэнінг. У аснове яго ляжыць не фантазія, а рэальны факт, які падгледжаны ў жыцці. Але абавязкова, каб факт усхваляваў бы студэнтаў і па-новаму расказаў аб жыцці, прымусіў бы задумацца аб ім. На занятку пераносіцца ўбачанае ў жыцці, творча перапрацаванае ва ўяўленні. Гэта галоўная ўмова практыкавання "назіранне". У ім утрымліваецца не толькі прынцып навучальна-творчага працэсу, але і прынцып падыходу да прафесіі, якая не існуе без сувязі з жыццём.

3. Адна з асноўных задач навучальнага працэсу - развіццё ў студэнтаў творчага назірання. Трэба ў назіранні выкарыстоўваць уражанні, асацыяцыі, якія сапраўды падказаны жыццём і вучаць студэнтаў уважліва адносіцца да жыцця, дапамагаюць назапасіць эмацыянальны вопыт, тым самым рыхтуючы іх да творчай дзейнасці.

Пры рабоце з практыкаваннем "назіранне" неабходна ўлічваць:

- эмацыянальна-творчы патэнцыял студэнта;
- яго інтэлектуальны ўзровень;
- практычную аснову.

Праблема зместу і выбару матэрыялу для назірання з'яўляецца вельмі важнай, і ад таго, якія тэмы раскрывае з дапамогай іх студэнт, можна меркаваць, якія ў яго інтарэсы.

4. Патрэбны паэтапны трэнінг практыкавання "назіранне":

I этап - сатворчая дзейнасць, асноўная мэта якой - назапашванне ўражанняў і вопыту для творчай дзейнасці, адбываецца пад кіраўніцтвам выкладчыка. На гэтым этапе выкладчык прапануе студэнтам заданні для трэнінгу.

II этап - калектыўна-індывідуальная творчасць, у якой выкладчык кіруе творчай дзейнасцю непрыкметна. Выкананне заданняў ажыццяўляецца ў сумесных творчых зносінах і супрацоўніцтве.

III этап -індывідуальная творчасць. Гэты этап творчага развіцця рэалізуецца не ўсімі студэнтамі. Характарызуецца асэнсаваннем творчага выніку, самастойнасцю, прафесійнай накіраванасцю. Індывідуальная творчасць рэалізуецца праз напісанне арыгінальнага сцэнарыя і ажыццяўленне яго пастаноўкі. Галоўнае бачыцца не толькі ва ўменні выкладчыка навучыць назіранню, але і ў практычнай перадачы ўбачанага ў працэсе творчай работы з дзецьмі.

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ